

og ganske overordentlig glædeligt frem i dette Land. Jeg mener, at ingen kan færdes meget i den danske Befolkning og have gjort det i nogle Aar, uden at det, naar han vil sammenligne Forholdene nu med dem for blot 10—15 Aar siden, maa paatrænge sig ham, at selv hvor der kommer mange Folk sammen her i Landet, er der ikke nær det Drikkeri nu som for en halv Menneskealder siden. Dette skyldes væsentlig Afholdsbevægelsen. Ikke alene er der blevet mange Afholdsmænd her i Landet, men disse virke ved deres Eksempel og Optræden i enhver offentlig Forsamling af bredere Natur her i Danmark paa den Maade, at de modarbejde Tvangsdrikkeriet. Det kan ikke lykkes nogen, som det kunde ske tidligere, ved gentagne Opfordringer at tvinge andre, som de komme sammen med ved offentlige Fester og lignende Lejligheder, til at drikke. Der vil altid være en eller flere Afholdsmænd til Stede, som ville blande sig deri og sige: naar den Mand ikke vil drikke, saa lad ham være, det maa være hans egen Sag. Afholdsbevægelsen virker ikke alene heldig paa de mange, som selv blive Afholdsmænd, men ogsaa ved den Lejlighed, som den giver Afholdsmænd til at afværge Pres paa andre Mennesker til at drikke.

Det siges, og det har maaske en Gang været Sandhed — det ved jeg ikke noget om —, at det danske Folk er det mest fordrukne Folk ikke blot i Europa, men i hele Verden.

Jeg vil tillade mig med fuld Fortrøstning til at tale Sandhed at sige, at det maa være ganske forkert.

Den Repræsentation, som jeg her har den Ære at staa midt i og tale til, denne Folkerepræsentation paa 114 Medlemmer er — det tør jeg med fuld Fortrøstning sige — den mest ædruelige Folkerepræsentation, som overhovedet findes i Verden. Men naar den er udgaaet af det danske Folk ved den almindelige Valgret, saa skulde det dog være højst mærkværdigt, om det danske Folk samtidig var det mest fordrukne i hele Verden . . . (Afbrydelse). Der blev sagt, at det kan være tilfældigt. Dertil vil jeg dog sige, at det er et Tilfælde, der ser ud som en Tanke, og jeg kunde tilføje, uden at krænke tidligere Sammensætninger af det danske Folketing,

at jeg er vis paa, at ældre Medlemmer af dette Ting ville indrømme, at paa en Tid, da det danske Folk var mindre ædrueligt end nu, var i Sandhed det danske Folketings Medlemmer ogsaa mindre ædruelige. Og det bestyrker mig i den Opfattelse, at det ikke er et Tilfælde, men et sundt, naturligt Udslag af den danske Befolknings Opfattelse af Drikkeriet, at det vælger de mest ædruelige Folk til at sidde i det danske Folketing.

Mellem Afholdsmænd er der naturligvis dels Folk, der af egen Erfaring vide, hvor skadeligt det er at drikke til Overmaal. De Folk have en Forstaaelse af Drikkeondet, og nogle af dem ere Afholdsmænd, fordi de nære den Mistillid til sig selv, at hvis de ikke helt afholde sig fra Nydelsen af Spiritus, ville de ikke til enhver Tid være sikre paa at kunne undgaa Overdrivelse. De have Forstaaelsen af, hvad Drikkeondet er, og hvilke Fristelser der kan være for et Menneske til undertiden at falde hen til overdreven Nydelse af Spiritus. Dels er der Folk, der ere Afholdsmænd, og om hvem det gælder, at de ikke selv ere bange for, at de skulle falde for Fristelsen, men som have saa megen almenmenneskelig Forstaaelse, at de kunne indse, at det for mange andre Mennesker paa Grund af deres Opdragelse, deres Livsforhold og hele Udvikling kan være naturligt, at de undertiden maa bukke under for Fristelsen til at drikke til Overmaal. Afholdsmændene af disse to Kategorier ere de gode Afholdsmænd, de virke heldigt og ad Frivillighedens Vej og ud fra Forstaaelsen af, hvor det kan være, at Drikkeondet kan blive ved at leve i hvert Fald i en Del af et Samfund. Og det er Forstaaelse, vi trænge til. Det er ikke nok at sige, at Jeppe drikker, men det er en gammel Sandhed, at man skal ogsaa tænke over, hvorfor Jeppe drikker, og vi vide alle, at naar Jeppe drak, var Grunden ikke den, at han ikke fik Prygl nok. Han havde Krabasken over Nakken baade hjemme hos Nille og paa Hovmarken, hvor, som han siger, Ridefogden drev ham med Piskan til at arbejde som et Bæst. Vi skulle søge at forstaa, hvorfor et Onde som Drikkeondet ikke har ladet sig udrydde, skønt det i en glædelig Grad er modarbejdet herhjemme i de senere Aar.